

ZAKON O SLOBODI PRISTUPA INFORMACIJAMA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sl. novine FBiH br. 32/2001 i 48/2011

I - OPĆE ODREDBE

Član 1

Predmet i cilj

Ovim zakonom uređuje se pristup informacijama u posjedu javnih organa radi:

- 1) utvrđivanja da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju značajno javno dobro i da javni pristup informacijama potiče veću transparentnost i odgovornost javnih organa, što je neophodno za demokratski proces,
- 2) utvrđivanja da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da saopće te informacije,
- 3) omogućavanja svakom fizičkom licu da zatraži izmjenu i stavi primjedbe na svoje lične informacije pod kontrolom javnog organa.

Član 2

Tumačenje

Odredbe ovog zakona tumače se tako da se u najvećoj mjeri i bez odlaganja olakša i potakne saopćavanje informacija pod kontrolom javnog organa uz najnižu prihvatljivu cijenu.

Član 3

Nazivi koji se koriste u zakonu

Nazivi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) informacija - svaki materijal kojim se prenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njen dio, bez obzira na oblik, karakteristike, vrijeme kada je sačinjena i kako je klasificirana;
- 2) javni organ - organ odnosno pravno lice u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i to:
 - organ zakonodavne vlasti,
 - organ izvršne vlasti,
 - organ sudske vlasti,
 - organ uprave,
 - pravno lice sa javnim ovlaštenjima koje je osnovano u skladu sa zakonom,
 - pravno lice koje je u vlasništvu ili pod kontrolom Federacije, kantona, općine ili grada ili nad čijim radom javni organ vrši nadzor;
- 3) kontrola - posjedovanje informacija ili omogućavanje pristupa informacijama;
- 4) lična informacija - svaka informacija koja se odnosi na fizičko lice koje se može neposredno ili posredno identificirati činjenicama, naročito uključujući: identifikacioni broj, fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet tog lica;
- 5) nadležni javni organ - javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, kao i javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, nadležan je onaj javni organ čija je nadležnost najbliža traženoj informaciji.

II - PRISTUP INFORMACIJAMA

Član 4

Pravo pristupa

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da te informacije saopći. Pravo pristupa informacijama može biti ograničeno samo na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom.

Član 5

Utvrđivanje izuzetaka

Tražena informacija bit će utvrđena izuzetom od saopćavanja na osnovu ocjene svakog pojedinačnog slučaja, samo ako nadležni javni organ:

- 1) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. i 8. ovog zakona za cijelu ili dio informacije i
- 2) utvrdi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9. ovog zakona, da saopćavanje informacije nije u javnom interesu.

Član 6

Izuzeci u vezi sa djelokrugom javnih organa

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak u slučajevima kada se saopćavanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete za sljedeće legitimne ciljeve Federacije:

- 1) interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti,
- 2) sprečavanje kriminala i otkrivanje kriminala,
- 3) zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu, uključujući davanje mišljenja, savjeta ili preporuka bilo da se radi o licu zaposlenom u javnom organu ili drugom licu koje radi za ili u ime javnog organa, s tim da to ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Član 7

Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

(1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obavještava treću stranu o pojedinostima zahtjeva i upozorava je da će se tražena informacija saopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim saopćavanjem mogla nastupiti šteta.

(2) Nakon prijema odgovora u smislu stava 1. ovog člana, nadležni javni organ utvrdit će izuzetak od saopćavanja tražene informacije.

Član 8

Izuzetak kod zaštite privatnosti

Nadležni javni organ utvrđuje izuzetak od saopćavanja tražene informacije, ako osnovano utvrdi da informacija uključuje lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Član 9

Ispitivanje javnog interesa

(1) Nadležni javni organ saopćava traženu informaciju, bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa čl. 6., 7. ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteći iz saopćavanja informacije.

(2) Prilikom donošenja odluke da li je saopćavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlaštenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako se utvrdi da je saopćavanje tražene informacije, koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješenjem obavještava treću stranu da će informaciju saopćiti po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe, kao i uputu o pravu obraćanja instituciji Ombudsmena Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ombudsmen), sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

Član 10

Razdvajanje informacije na dijelove

Ako je dio tražene informacije utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ izdvaja taj dio i saopćava ostatak informacije, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacija nije postala nerazumljiva.

III - POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Član 11

Podnošenje zahtjeva

(1) Zahtjev za pristup informacijama podnosi se onom javnom organu za koji podnosilac zahtjeva vjeruje da je nadležan.

(2) Zahtjev za pristup informaciji mora:

- 1) biti u pisanom obliku na jednom od službenih jezika Federacije,

2) dati dovoljno podataka o prirodi i/ili sadržaju informacije, kako bi se omogućilo da javni organ uz razuman napor pronađe traženu informaciju; i

3) sadržavati ime podnosioca zahtjeva i njegovu adresu.

(3) Ako se zahtjev odnosi na ličnu informaciju podnosioca zahtjeva, zahtjev, pored ispunjavanja uvjeta u smislu stava 2. ovog člana, može podnijeti samo fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, njegov zakonski zastupnik ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji. Ako zahtjev podnese fizičko lice na koje se zahtjev odnosi, to lice je dužno da potpiše zahtjev i pokaže propisani lični dokument sa fotografijom. Ako zahtjev podnese zakonski zastupnik podnosioca zahtjeva ili lice koje je podnosilac zahtjeva pisano ovlastio za pristup informaciji, to lice dužno je da potpiše zahtjev i pokaže propisani lični dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju odnosno punomoć, kao i kopiju ličnog dokumenta podnosioca zahtjeva.

(4) Javni organ nije ovlašten da ispituje opravdanost ili da zahtjeva obrazloženje zahtjeva.

Član 12

Nemogućnost postupanja u skladu sa zahtjevom

(1) Ako javni organ nije u mogućnosti da udovolji zahtjevu zbog odsutnosti formalnih uvjeta utvrđenih st. 2. ili 3. člana 11. ovog zakona, javni organ što je prije moguće, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, rješenjem obavještava podnosioca zahtjeva, kada je takvo obavještavanje moguće, da zahtjev ne može biti obrađen iz navedenog razloga. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe, kao i uputu o pravu obraćanja ombudsmenu sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

(2) Za zahtjeve koji nisu u skladu sa članom 11. stav 2. tačka 2) ovog zakona rješenje iz stava 1. ovog člana sadrži i sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kao i kopiju Vodiča u smislu člana 20. tačka 1) ovog zakona.

(3) Rješenjem iz st. 1. i 2. ovog člana obavještava se podnosilac zahtjeva da će se njegov preinačeni zahtjev smatrati novim zahtjevom.

Član 13

Određivanje nadležnog organa

(1) Ako javni organ koji primi zahtjev nije nadležan, dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi zahtjev nadležnom javnom organu i da o tom pisano obavijesti podnosioca zahtjeva. Ako javni organ koji je primio zahtjev u navedenom roku utvrdi da posjeduje zahtijevanu informaciju neće dostavljati zahtjev nadležnom javnom organu, ali će obavijestiti taj nadležni javni organ o pojedinostima zahtjeva. Ukoliko se nadležni javni organ ne protivi da zahtjev bude obrađen, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i dužan je da postupi u smislu člana 14. ovog zakona.

(2) Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a javni organ koji je primio zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, dužan je da u roku iz stava 1. ovog člana pisano obavijesti podnosioca zahtjeva o razlozima zbog kojih ne može udovoljiti zahtjevu.

Član 14

Postupanje nadležnog javnog organa nakon prijema zahtjeva

(1) Nakon prijema zahtjeva za pristup informaciji nadležni javni organ poduzima sve potrebne radnje da pribavi traženu informaciju i razmatra sve činjenice i okolnosti od značaja za rješavanje zahtjeva.

(2) Kada nadležni javni organ odobri pristup informaciji u cjelosti ili djelimično, rješenje o tome dostavlja podnosiocu zahtjeva. Navedeno rješenje sadrži:

1) obavještenje o mogućnosti ličnog pristupa informaciji u prostorijama nadležnog javnog organa;

2) obavještenje o mogućnosti umnožavanja informacije i o troškovima umnožavanja, uz napomenu da se umnožavanje informacije omogućava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije neuobičajeno složeno ili dugotrajno, umnožavanje se omogućava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ; i/ili

3) priloženu kopiju tražene informacije, kada se ista osigurava besplatno u smislu člana 16. ovog zakona.

(3) Ako nadležni javni organ odbije pristup informaciji u cjelosti ili djelimično podnosilac zahtjeva se obavještava rješenjem koje sadrži:

1) zakonski osnov za status izuzeća informacije u smislu ovog zakona, uključujući sva materijalna pitanja važna za donošenje rješenja uzimajući u obzir faktor javnog interesa i

2) pouku o pravu na prigovor, naznaku i adresu organa kojem se prigovor podnosi, rok i troškove za podnošenje prigovora.

(4) Nezaovoljna stranka može protiv rješenja iz stava (3) ovog člana podnijeti prigovor rukovodiocu organa u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(5) Rješenje doneseno po prigovoru iz stava (4) ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(6) Rješenja iz st. 2. i 3. ovog člana dostavljaju se što je prije moguće, a najkasnije 15 dana od dana prijema zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju u smislu člana 7. i/ili člana 9. stav 3. ovog zakona, rok od 15 dana produžava se saglasno rokovima utvrđenim tim odredbama. Nadležni javni organ po hitnom postupku pisano obavještava podnosioca zahtjeva o produžetku roka, kao i o razlozima tog produženja.

Član 15

Jezik na kojem su informacije dostupne

(1) Pristup informacijama osigurava se na jednom od službenih jezika Federacije kao i, ako je to moguće i razumno učiniti, na originalnom jeziku koji je različit od jednog od službenih jezika.

(2) Nadležni javni organ nije dužan da prevodi zahtijevanu informaciju sa jednog na drugi službeni jezik.

Član 16

Troškovi umnožavanja

(1) Javni organ ne naplaćuje naknadu ili taksu za podnesene zahtjeve, rješenja ili obavještenja u smislu ovog zakona. Cijena se određuje samo za troškove umnožavanja, a utvrđuje se u skladu sa uputstvom koje u smislu ovog zakona donosi federalni ministar pravde.

(2) Za standardnu veličinu fotokopija prvih deset stranica troškovi se ne naplaćuju.

IV - LIČNE INFORMACIJE

Član 17

Pravo na izmjenu i davanje primjedbi na lične informacije

(1) Svako lice ima pravo da osigura da njegove lične informacije koje su pod kontrolom javnog organa budu tačne i, s obzirom na svrhu prikupljanja ili korištenja informacija, aktuelne, potpune, od značaja za namjenu zbog koje su sačinjene ili da na bilo koji drugi način ne navode na pogrešan zaključak.

(2) Nakon odobravanja pristupa ličnim informacijama podnosilac zahtjeva može postupiti u smislu stava 1. ovog člana tako što podnosi:

1) zahtjev za izmjenu navedenih ličnih informacija koji nadležni javni organ može odbiti ako osnovano utvrdi da navedene informacije ispunjavaju uvjete iz stava 1. ovog člana. Ako nadležni javni organ odbije zahtjev, rješenjem o tome obavještava podnosioca zahtjeva u skladu sa članom 14. stav 3. alineja 2) ovog zakona; i/ili

2) primjedbe koje se odnose na navedene lične informacije koje nadležni javni organ prilaže uz te informacije. Primjedbe koje potpisuje podnosilac zahtjeva moraju se odnositi na lične informacije kojima se prilažu. Nadležni javni organ što je moguće prije, a najkasnije u roku od 15 dana od prijema primjedaba pisano obavještava ponosioca zahtjeva da su primjedbe priložene uz odgovarajuće lične informacije.

V - ODGOVORNOST JAVNIH ORGANA

Član 18

Dužnost pružanja pomoći

Javni organ dužan je da u okviru svojih mogućnosti poduzme potrebne mjere pružanja pomoći fizičkom ili pravnom licu koje traži da ostvari svoje pravo u smislu ovog zakona.

Član 19

Službenik za informiranje

Javni organ dužan je da odredi službenika za informiranje koji obrađuje zahtjeve sačinjene u smislu ovog zakona. Nakon određivanja službenika za informiranje njegovo ime i podaci za kontaktiranje dostavljaju se ombudsmenu.

Član 20

Obaveza objavljivanja i dostavljanja

Javni organ dužan je da objavi:

1) Vodič koji svakom licu omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa i koji naročito uključuje: informacije potrebne za obraćanje javnom organu i službeniku za informiranje; bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva zajedno sa uzorkom za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva zajedno sa uzorkom zahtjeva u pisanoj formi; informacije o vrstama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, o pravnim lijekovima i svim bitnim rokovima. Vodič upućuje i na indeks registar u skladu sa tačkom 2) ovog člana, kao i na način pristupa tom registru. Vodič je besplatan.

2) Indeks registar koji sadrži vrste informacija koje su pod kontrolom javnog organa, oblik u kojem su informacije dostupne, kao i podatke o tome gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj Indeks registar dostupan je u skladu sa obavezama dostavljanja utvrđenim u tački 1) ovog člana;

3) Tromjesečne podatke koji naročito uključuju: broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, odluke donesene u toku postupka i konačne odluke. Ovi statistički podaci dostavljaju se Parlamentu Federacije i ombudsmenu, a dostupni su na zahtjev.

4) Godišnji izvještaj koji sadrži: djelokrug, politiku, poslove, organizacionu strukturu i finansijske poslove javnog organa, što naročito uključuje predloženi budžet i godišnji finansijski izvještaj sa podacima o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Navedeni izvještaj dostavlja se Parlamentu Federacije i dostupan je na zahtjev.

VI - OMBUDSMEN

Član 21

Ombudsmen

Ombudsmen obavlja svoje funkcije u smislu ovog zakona u okviru svog mandata i odgovornosti utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/00, 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06).

Član 22

Aktivnosti ombudsmena

U obavljanju svojih funkcija u smislu ovog zakona ombudsmen može, između ostalog, razmatrati:

- 1) sačinjavanje i dostavljanje informacija, kao što su vodiči i opće preporuke koje se odnose na provođenje i primjenu ovog zakona;
- 2) uključivanje u godišnji izvještaj posebnog dijela koji se odnosi na njegove aktivnosti u smislu ovog zakona: i
- 3) predlaganje uputstava o primjeni ovog zakona svim nadležnim organima u Federaciji, u saradnji sa institucijom Ombudsmena za Bosnu i Hercegovinu i ombudsmenom Republike Srpske.

VII- PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23

Međusobna saradnja

Svaki javni organ u Federaciji dužan je da pruži pomoć javnim organima Bosne i Hercegovine i Republike Srpske kada primjena odgovarajućih zakona o slobodi pristupa informacijama zahtijeva njihovu saradnju.

Član 24

Odgovornost za primjenu ovog zakona

- (1) Federalni ministar pravde dužan je da poduzme sve odgovarajuće mjere, naročito uključujući izdavanje uputstava za efikasno provođenje ovog zakona. Federalni ministar pravde utvrdit će troškove umnožavanja u smislu člana 16. ovog zakona, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada Federacije potpisat će sporazum sa Vladom Republike Srpske, kao i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine radi osiguranja primjene člana 23. ovog zakona.

Član 25

Odnos ovog zakona prema drugim zakonima

- (1) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).
- (2) Ovim zakonom ne ograničavaju se prava i obaveze fizičkih i pravnih lica koja se odnose na pristup informacijama u skladu sa zakonima o sudskom postupku, uključujući dokazni postupak, zakonima koji se odnose na oslobađanje od dužnosti svjedočenja ili zakonima o administrativnim taksama, uključujući takse za pribavljanje originalnih dokumenata, a isključujući takse za podnošenje zahtjeva i donošenje odluka.
- (3) Zakoni koji se usvoje nakon donošenja ovog zakona, a čija svrha nije izmjena ili dopuna ovog zakona, ni na koji način ne mogu ograničiti prava i obaveze utvrđene ovim zakonom.
- (4) Na svako kršenje ovog zakona primjenjuju se sankcije utvrđene krivičnim zakonima, zakonima o prekršajima i zakonima iz oblasti uprave, kao i drugim zakonima koji su na snazi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 26

Stupanje na snagu i početak primjene

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjuje se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine**
(*"Sl. novine FBiH", br. 48/2011*)

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".